

AKTUÁLNÍ STAV PŘÍPRAVY NOVÝCH ODPADOVÝCH ZÁKONŮ

Gabriela Bulková

Odbor odpadů

Ministerstvo životního prostředí

3. září 2019, Porada MV ČR

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ **NOVÉ ZÁKONY**

- ✓ První návrh Komise v prosinci 2015.
- ✓ 14. 6. 2018 - Official Journal/Úřední věstník EU, ISSN 1977-0626, L 150, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2018:150:FULL&from=EN>
- ✓ Transpozice musí být provedena do 5. 7. 2020.
- ✓ Návrhy nových zákonů (zák. o odpadech, zák. o vybraných výrobcích s ukončenou životností, návrh zákona, kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, změnový zákon, kterým se mění některé zákony - změna zákona o místních poplatcích).
- ✓ MPŘ a vypořádání MPŘ, Vláda (duben – červenec 2019).
- ✓ Aktuálně Komise LRV (srpen – říjen 2019).
- ✓ Platnost nových zákonů v ČR - červenec 2020. Účinnost bude nastavena na 1. ledna 2021.

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ **SMĚRNICE O SKLÁDKÁCH**

- Priorita – výrazné omezení skládkování odpadů, zejména komunálních odpadů.
- Definice – přímé odkazy na směrnici o odpadech u hlavních pojmů.
- Členské státy usilují o zajištění toho, aby od roku 2030 nebyl přijímán na skládku žádný odpad vhodný k recyklaci nebo jinému využití, zejména komunální odpad, s výjimkou odpadu, u něhož skládkování vede k nejlepšímu výsledku z hlediska životního prostředí v souladu s čl. 4 směrnice 2008/98/ES.
- Cíl pro skládkování komunálních odpadů - 10% z produkce komunálních odpadů v roce 2035.

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ **SMĚRNICE O ODPADECH**

- Cíl pro recyklaci komunálních odpadů - 55% v roce 2025, 60% v roce 2030, 65% v roce 2035 (cíl bude předmětem revize).
- Povinné třídění bioodpadu - od 31. 12. 2023 (revizní klauzule na stanovení cíle pro recyklaci bioodpadu).
- Povinné třídění textilu - od 2025.
- Povinné třídění nebezpečných složek KO - od 2025.
- Potravinový odpad – indikativní redukční cíle pro EU a harmonizovaná metodika.
- 2024 – vyhodnocení možnosti zavedení cílů pro přípravu k opětovnému použití, opětovné použití, textilní odpad.
- 2027 - Pouze odděleně tříděný bioodpad bude započítáván do recyklace.

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ **SMĚRNICE O OBALECH**

- 31. 12. 2025 – cíle pro recyklaci, pokud jde o konkrétní materiály obsažené v obalovém odpadu:
- 50 % plastů, 25 % dřeva, 70 % železných kovů, 50 % hliníku, 70 % skla, 75 % papíru a lepenky.
- 31. 12. 2030 – 70 % veškerých obalových odpadů musí být recyklováno.
- 31. 12. 2030 – cíle pro recyklaci, pokud jde o konkrétní materiály obsažené v obalovém odpadu:
- 55 % plastů, 30 % dřeva, 80 % železných kovů, 60 % hliníku, 75 % skla, 85 % papíru a lepenky.

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ 2018

NOVÉ INICIATIVY EK

- 28. 5. 2018 – návrh směrnice o omezení jednorázových plastových výrobků
- Zcela nová směrnice k omezení jednorázových plastových výrobků.
- 10 skupin jednorázových plastových výrobků + rybářské sítě.
- Rozdělení výrobků do skupiny podle požadavků, které bude třeba na tyto výrobky uplatnit (zákaz, snížení spotřeby, rozšířená odpovědnost výrobců, informace pro spotřebitele, příspěvek na úklid, cíle atd.).
- Před schválením.

NAVYŠOVÁNÍ RECYKLACE KO V ČR

- Další posilování primárního tříděného sběru.
- Zavedení povinného tříděného sběru biologicky rozložitelných odpadů (od 2015) – celoročně (v. č. 210/2018 Sb. - od května 2019).
- Zavedení povinného tříděného sběru olejů a tuků (od 2020).
- Ekonomické nástroje podporující recyklaci – poplatek za skládkování odpadů v novém zákoně o odpadech.
- Nastavení třídící slevy pro obce podle úrovně vytrídění v novém zákoně o odpadech.
- Podpora opětovného použití a center opětovného použití.
- Finanční podpora z evropských a národních fondů.

NOVÝ ZÁKON O ODPADECH - PRIORITY

- Definice. Vyjasnění pojmů.
- Definice KO – **Komunálním odpadem** směsný a tříděný odpad z domácností, zejména papír a lepenka, sklo, kovy, plasty, biologický odpad, dřevo, textil, obaly, odpadní elektrická a elektronická zařízení, odpadní baterie a akumulátory, a objemný odpad, zejména matrace a nábytek, a dále směsný odpad a tříděný odpad z jiných zdrojů, pokud je co do povahy a složení podobný odpadu z domácností; komunální odpad nezahrnuje odpad z výroby, zemědělství, lesnictví, rybolovu, septiků, kanalizační sítě a čistíren odpadních vod, včetně kalů, vozidla na konci životnosti ani stavební a demoliční odpad.
- Omezení skládkování KO.
- Omezování množství směsného komunálního odpadu.
- Třídění odpadů u zdroje.

NOVÝ ZÁKON O ODPADECH - PRIORITY

- Legislativní zákaz skládkování vybraných odpadů - v legislativě od roku 2014. Pro směsné komunální odpady, recyklovatelné a využitelné odpady od roku 2024 – posun 2030.
- V návrhu nového zákona zákaz ukládání odpadů na skládky - výhřevnost, biologická stabilita, seznam recyklovatelných odpadů bude upraven ve vyhlášce.
- Ekonomické nástroje – navýšení poplatku za skládkování KO.
- Plnění cílů KO. Orientace na primární třídění. Třídící sleva pro obce - vztažená k množství vytríděných recyklovatelných složek. Povinné cíle na vytrídění recyklovatelných složek.
- První cíl pro recyklaci komunálních odpadů v roce 2025 – 55%.

KOMUNÁLNÍ ODPADY

- Obce budou muset zajistit nakládání s všemi KO od občanů. Místa pro oddělené soustředování nebezpeč. odp., papíru, plastů, skla, kovů a biolog. odpadu, jedlých olejů a tuků.
- Od 1. ledna 2025 povinnost zajistit místa pro oddělené soustř. textilu.
- Živnostníci budou mít možnost zapojit se se svým KO do systému. Pro tyto odpady nevedou evidenci a neohlašují je.
- Obec bude od odložení na určené místo původcem.
- Poplatek pro občany bude upraven v zákoně o místních poplatcích. Obec bude moci zvolit způsob zpoplatnění a jeho rozsah a nastavit výši poplatku podle produkce a míry třídění a systém úlev. Nebude smlouva.
- V roce 2025 povinnost pro obce splnit nastavený cíl pro oddělené soustředování recyklovatelných složek.

CÍL PRO KOMUNÁLNÍ ODPADY

- Odděleně soustřeďované recyklovatelné složky KO musí tvořit v kalendářním roce 2025 a následujících letech alespoň 60 %, v kalendářním roce 2030 a následujících letech alespoň 65 % a v kalendářním roce 2035 a následujících letech alespoň 70 % z celkového množství komunálních odpadů produkováných obcí (způsob výpočtu plnění cíle stanoví prováděcí právní předpis)
- Do výpočtu podílu mohou být zahrnuty rovněž odděleně soustřeďované recyklovatelné složky KO vznikající na území obce při činnosti nepodnikajících fyzických osob, které nejsou předávány do obecního systému.
- Splnění cílů je obec prokáže na výzvu kontrolního orgánu.
- Sankce 200 000 Kč.

POPLATKY ZA KOMUNÁLNÍ ODPADY

- Poplatky budou upraveny v zákoně o místních poplatcích. Nebude možnost smlouvy.
- Poplatky za KO jsou: poplatek za systém nakládání s KO a poplatek za odkládání KO z nemovité věci.
- Poplatek za systém – poplatník FO, přihlášená v obci nebo vlastní nemovitou věc (kde není přihlášená žádná FO) – výše poplatku max. činí (nejvýše) 1 100 Kč. Osvobození od poplatku je možné.
- Poplatek za odkládání KO vznikající z nemovitosti (PAYT princip) – poplatník FO, která má v nemovitosti bydliště nebo vlastník. Plátce – společenství vlastníků, svěřenský fond, vlastník nemovitosti, rozpočítává na jednotlivé nájemníky.
- Obec bude mít možnost nastavit minimální základ poplatku na občana. Max (nejvýše) 10 Kg nebo 60 l na měsíc.
- Sazba poplatku: hmotnostní základ max. 6 Kč/kg, objemový základ/kapacitní základ max. 1Kč/l

UKLÁDÁNÍ ODPADŮ NA SKLÁDKY

- Od 1. ledna 2030 zakázáno skládkovat odpady s výhřevností vyšší než 6,5 MJ/kg v sušině a biologická stabilita AT4 10mg O₂. A odpady, které lze recyklovat – stanoven seznam vyhláškou.
- Vyhláškou bude vymezen seznam odpadů, které splňují technické parametry pro použití jako technologický materiál na TZS.
- Vyhláškou – vymezení konstrukčních prvků skládky.
- Poplatek za ukládání odpadu na skládku – poplatníkem je ten, kdo pozbyl vlastnické právo k odpadu při jeho předání k uložení na skládku, obec - původce KO, provozovatel skládky pokud určil odpad při jeho uložení jako tech. mat. pro TZS.
- Osvobození od poplatku: Osvobozují se odpady vzniklé v rámci řešení krizové situace podle krizového zákona. Odpady uložené jako technologický materiál na TZS až do 25 % celkové hmotnosti odpadů uložených na skládku v poplatkovém období (čtvrtletí).

UKLÁDÁNÍ ODPADŮ NA SKLÁDKY

- Zvýšení skládkovacího poplatku. Různá výše pro odpady, které bude zakázáno skládkovat, pro zbytkové odpady a pro průmyslové odpady, které není možné využít.
- Obec zvýhodnění: Při dosažení třídící slevy - % pro oddělené soustřeďování recyklovatelných odpadů bude obec platit za komunální odpad uložený na skládku jako za zbytkový.
- Poplatek za NO bude naopak snížen na 2000 Kč.
- Rozpočtové určení poplatku - příjemcem SFŽP a obec.
- Správcem poplatku je SFŽP.
- Poplatek za ukládání odpadů na skládku vymáhá celní úřad (místěn příslušný podle skládky).

POPLATEK ZA UKLÁDÁNÍ ODPADŮ NA SKLÁDKY

Sazba pro jednotlivé dílčí základy poplatku za ukládání odpadů na skládku (v Kč/t)

[illegible]

POPLATEK ZA UKLÁDÁNÍ ODPADŮ NA SKLÁDKY

Dělení částí výnosu ve výši dílčích poplatků (v %; rozpočet obce, na jejímž území se skládka nachází/rozpočet Státního fondu životního prostředí České republiky)

[illegible]

TŘÍDÍCÍ SLEVA

- Při dosažení cílů pro oddělené soustředování recyklovatelných odpadů bude obec platit za komunální odpad jako za zbytkový.
- Tabulka z přílohy č. 12 - **Podíl odděleně soustředovaných recyklovatelných komunálních odpadů z celkového množství komunálního odpadu podle § 156 odst. 1**

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Minimální podíl	35 %	45 %	55 %	60 %	65 %	70 %	70 %	70 %	75 %

- Stanoveny vyhláškou.
- Výpočet % provede MŽP z dat ohlášených obcemi na MŽP (roční hlášení o odpadech).
- MŽP zveřejní seznam obcí, které si mohou uplatnit třídící slevu v příštím roce. (Uplatnit výjimku ze zařazení do základu poplatku za ukládání využitelných odpadů).

TŘÍDÍCÍ SLEVA

- V případě obce budou započítávány veškeré odděleně soustředěné recyklovatelné složky komunálního odpadu sebrané v rámci obecního systému a také odděleně soustřeďované recyklovatelné složky komunálního odpadu vznikající na území obce při činnosti nepodnikajících fyzických osob, které nejsou předány do obecního systému a jsou nepodnikajícími fyzickými osobami předány mimo tento obecní systém.
- Do odděleně soustřeďovaných započítávány: papír, plasty, sklo, kovy a biologicky rozložitelné odpady, textil, oleje a tuky.
- Jako základ celkové množství KO vyprodukovaného obcí a převzatého od občanů obce mimo systém obce.
- Obec zašle hlášení do 28. února. Výpočet provede MŽP.
- **MŽP každoročně do 30. září zveřejní seznam obcí a podíl %** (do roku 2028). MŽP zveřejní seznam obcí, které si mohou uplatnit třídicí slevu v příštím roce.

ČERNÉ SKLÁDKY

- Pokud není možné zjistit osobu, která je za odpad odpovědná, **vyzve ORP vlastníka pozemku k odklizení odpadu**, pokud odklizení nezajistí 30 dnů ode dne doručení výzvy **ORP může**:
 - ✓ uložit vlastníkovu pozemku, aby na vlastní náklady zabezpečil místo, kde se nachází nelegálně soustředěný odpad, proti dalšímu návozu odpadu na jeho náklady,
 - ✓ zabezpečit odpad, který ohrožuje životní prostředí, před únikem škodlivin do okolního prostředí na náklady ORP, nebo
 - ✓ nelegálně soustředěný odpad odklidit a předat do zařízení určeného pro nakládání s odpady na náklady ORP (dotace ze SFŽP).
- Vlastník musí strpět přítomnost osob odklízějících nebo zajišťujících odpad. Může se tomu vyhnout pokud dodatečně odpad odklidí sám.

EVIDENCE

- Bude navýšen práh pro ohlašování produkce **NO na 600 kg**. Pro **ostatní odpad zůstává 100 tun**.
- Povinnost ohlásit pro obce, které budou chtít uplatňovat slevu na poplatku.
- Ohlašování zařízení a dopravců a ohlašování přepravy bude odpovídat nastavení aktuální novely zákona o odpadech.
- Zavedení evidence rostlinných materiálů zpracovaných v komunitní kompostárně.
- Zavedena povinnost ohlásit provoz komunitní kompostárny.

OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ

- Správní orgán příslušný k sankcionování může uložit i samostatně následující **nápravná opatření** spočívající v:
 - a) zajištění odpadu proti jeho úniku, znehodnocení nebo odcizení,
 - b) zajištění odpadu před únikem škodlivin do prostředí, včetně stanovení povinnosti odstranit tyto škodliviny z odpadu,
 - c) povinnosti předat odpad ve přiměřené lhůtě do zařízení určeného pro nakládání s odpady,
 - d) úpravě provozu zařízení určeného pro nakládání s odpady, včetně omezení jeho provozu, nebo
 - e) v jiném vhodném opatření, které by zamezilo nepříznivému dopadu na životní prostředí nebo lidské zdraví a zajistilo náležitou ochranu životního prostředí nebo lidského zdraví.

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

Gabriela Bulková

Odbor odpadů

Ministerstvo životního prostředí

Gabriela.Bulkova@mzp.cz

